

Můžeme věřit údajům na energetickém štítku?

V dubnu 2011 byly zveřejněny výsledky testu hodnot uváděných na energetickém štítku u 80 chladniček a mrazniček dostupných na trhu Evropské unie.

Čtyři vybrané laboratoře testovaly 80 spotřebičů od 40 výrobců, které se dají koupit po celé Evropské unii. Do projektu bylo k testování namátkově vybráno 80 modelů chladniček a mrazniček dostupných na trhu v EU. Výrobci, jejichž modely byly předmětem výběru, měli v roce 2010 podíl na evropském trhu minimálně 0,1 %.

Účelem testování bylo ověřit pravdivost informací uvedených na energetickém štítku. Každý spotřebič byl testován s ohledem na pět parametrů (spotřeba energie, teplota skladování včetně klimatické třídy, skladovací objem, mrazicí kapacita a akumulční doba). Dva z těchto parametrů (mrazicí kapacita a akumulční doba) nejsou od doby, kdy bylo energetické štítkování v roce 1995 zavedeno, kontrolovány příliš pravidelně.

Pokud se deklarované hodnoty nacházely v rámci povolených odchylek, výrobek splnil podmínky energetického štítkování. Pokud ne, přistoupilo se

» pokračování » strana 5

Novela směrnice EPBD o energetické náročnosti budov 2010/31/EU

Evropská komise a Rada přijaly v květnu 2010 novelu směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov, která je známá pod zkratkou EPBD II nebo novela EPBD (Energy Performance of Buildings Directive). Pro členské země EU z toho plyne povinnost implementovat nové požadavky do svých národních předpisů.

V současné době fungují pracovní skupiny, které se podílejí na přípravě novel příslušné české legislativy tak, aby byla splněna povinnost implementovat

včas novelizovanou EPBD. Snahou je, aby pracovní skupiny našly konsenzus a sjednotily své výsledky

» pokračování » strana 5

EFEKTIVNĚJŠÍ VYUŽITÍ BIOPLYNU – PŘEDPOKLAD VEŘEJNÉ PODPORY PROJEKTŮM BIOPLYNOVÝCH STANIC V BUDOUCNU?

Mezi projekty oceněné v rámci renomované soutěže „Energetický a ekologický projekt roku 2009“ se zařadila i realizace bioplynové stanice v Třeboni. Projekt je jedinečný tím, že energii v získávaném bioplynu využívá s mnohem vyšší účinností, než bývá běžné.

Umožňuje to stavba plynovodu, kterou je převážná část vyráběného bioplynu dopravována z místa stanice (cca 3 kilometry severně od města Třeboně) do areálu lázní Aurora, kde je v nové kogenerační jednotce transformována na elektřinu a teplo s vysokým stupněm využití.

Efektivní využití tepla z bioplynových kogenerací může napomoci splnění národních závazků, pokud jde o dosažení 13% podílu obnovitelných zdrojů do roku 2020 na hrubé konečné spotřebě. Jestliže by do konce roku 2020 mělo být realizováno několik set dalších projektů bioplynových stanic o celkovém elektrickém výkonu min. 300 MW, jak počítá Národní akční plán rozvoje OZE, skrývá to potenciál využitelného tepla na úrovni téměř 2 TWh neboli takřka 6,5 PJ ročně. To by představovalo asi pětinu celkového očekávaného nárůstu tepla z OZE oproti současnosti. Na úrovni jednotlivých projektů může jediná realizace bioplynové stanice krýt potřeby tepla několika set rodinných domů.

Další cestou, jak maximalizovat využitelnost bioplynu, je jeho úprava na biometan pro možnou dodávku do distribuční sítě zemního plynu. Takovéto řešení je vhodnější pro větší projekty (v zásadě od 1 MWe),

» pokračování » strana 4

UVNITŘ ČÍSLA:

- 2 *Nové štítkování domácích elektrospotřebičů*
- 2 *Úspory energie v IT*
- 3 *Úspory energie v budovách v regionu bývalého Sovětského svazu*
- 3 *EEBW '2010*
- 3 *Zelené veřejné zakázky*
- 4 *Zateplení bytových domů v Makedonii*
- 4 *Výzkum veřejného osvětlení v ČR a Manuál veřejného osvětlení*
- 5 *Energeticky úsporné osvětlování v domácnostech*
- 6 *Podpora EPC v České republice*
- 6 *Soutěž o nejlepšího připravovatele projektů řešených metodou EPC*

Ocenění Energetický a ekologický projekt roku 2009 pro bioplynovou stanici v Třeboni

Nové štítkování domácích elektrospotřebičů

Energetické štítky umožňují zájemcům o nákup elektrospotřebiče se velmi rychle zorientovat mezi jednotlivými modely spotřebičů, respektive jejich energetickou účinností a dalšími parametry. Poskytují tak možnost jednoduše porovnat provozní spotřebu jednotlivých modelů.

Energetické štítky tedy představují velmi efektivní nástroj zvyšování energetické účinnosti elektrospotřebičů na trhu. Díky tomu je však v současné době naprostá většina štítkovaných spotřebičů v nejvyšší energetické třídě. Štítky tak přestávají plnit svou funkci rozlišení mezi lepším a horším spotřebičem z hlediska provozní spotřeby energie.

To je mimo jiné důvodem, proč byla v květnu 2010 přijata nová legislativa o energetickém štítkování spotřebičů. Obsahové a vizuální změny energetických štítků i další (nové) požadavky související s jejich prezentací by tak měly přispět k tomu, aby energetické štítky nadále zůstaly tak efektivním nástrojem zvyšování energetické účinnosti spotřebičů, jako tomu bylo doposud.

Jaké jsou hlavní změny, které legislativa o štítkování přináší?

■ Nové energetický štítek pro televizory

Od konce listopadu 2011 povinnost používání štítku pro televizory.

■ Možnost zavést třídy A+, A++, A+++

Tyto třídy mohou být zavedeny, pokud již vzhledem k technologickému pokroku nestačí původní stupnice A – G. V současnosti je například třída A++ u chladniček, mrazniček a jejich kombinací.

■ Stupnice má jen 7 tříd

Ve většině případů má stupnice na štítku jen 7 tříd. Pokud tedy je například zavedena třída A++, stupnice končí písmenem E (A++ až E) namísto původního G. Vrchní šipka (třída) musí být označena zeleně a spodní šipka vždy červeně.

■ Nová metodika měření blíže skutečnému užítí spotřebiče

Výpočet indexu energetické účinnosti, který tvoří základ zařazení do energetické třídy, je nově blíže reálnému užítí spotřebiče v domácnosti. Například

spotřeba elektrické energie pračky nově zahrnuje praní i při teplotě na 40 °C a při polovině náplni na rozdíl od předchozí metodiky, která počítala jen s plným pracovním cyklem na 60 °C.

■ Nové informace na štítcích

Štítek již neobsahuje u praček a myček třídu účinnosti praní, resp. mytí, neboť tyto hodnoty nejsou relevantní (všechny pračky a myčky mají třídu A). Namísto spotřeby energie a vody na jeden prací/mycí cyklus nyní štítek obsahuje informace o spotřebě energie a vody za celý rok.

■ Štítek je jazykově neutrální

Štítky v celé Evropské unii mají nyní stejnou podobu na rozdíl od původního vzoru, na kterém se objevovaly texty v národních jazycích.

■ Štítek i v internetových obchodech

Informace uvedené na štítku musí být součástí informací poskytovaných při prodeji elektrospotřebičů přes internet, při zásilkovém či katalogovém prodeji.

■ Energetická třída v reklamě na výrobky

Povinnost zveřejňovat v reklamě a dalších propagačních materiálech, které uvádí cenu a/nebo spotřebu, také energetickou třídu elektrospotřebiče. (Pozn.: toto ustanovení vstupuje v platnost od května 2012.)

Důležité je, že výše uvedené změny se vždy týkají jen spotřebičů, pro které již bylo přijato prováděcí nařízení. Na jaře 2011 to tedy byly chladicí spotřebiče pro domácnost (chladničky, mrazničky a jejich kombinace), pračky, myčky a televizory. Pro ostatní spotřebiče, na něž se vztahuje energetické štítkování, zůstává v platnosti původní systém, a to vždy až do přijetí (respektive nabytí účinnosti) příslušného prováděcího nařízení.

Nové štítky (pro výše vyjmenované spotřebiče) jsou pro nově prodávané výrobky povinné od 30. listopadu 2011, respektive 19. prosince 2011. Do té doby je možné používat nové štítky na dobrovolné bázi.

Více informací o změnách v energetickém štítkování naleznete v nové publikaci „Energetické štítkování elektrospotřebičů. Komplexní přehled pro všechny kategorie domácích elektrospotřebičů“, volně dostupné ke stažení na <http://www.uspornespotrebice.cz/novinky/nove-stitky/>. -mv-

Úspory energie v IT

Vzhledem k dynamickému rozvoji na poli informačních technologií (IT) a stále narůstajícímu využívání IT služeb v soukromém i veřejném sektoru je třeba identifikovat potenciál úspor i v oblasti datacenter, hostingových center atd. Evropské i americké studie ukazují velký nárůst spotřeby energie IT vybavení (centrálního, např. datacenter...) a odhadují spotřebu elektrické energie IT vybavení na 40 TWh/rok. Do roku 2012 se předpokládá nárůst této spotřeby na 80 TWh/rok. Potenciál úspor daný zavedením úsporných technologií je odhadován až na cca 60 %.

I proto vzniká v Evropě i USA řada iniciativ, jež se zaměřují na klasifikaci a hodnocení energetické náročnosti data- či serverhousingových center a jednotlivých prostředků v nich (např. serverů) se snahou umožnit jejich srovnávání a identifikovat příklady dobré praxe pro jejich možnou replikaci.

Potenciál úspor nespočívá jen v efektivním řešení stavby centra a způsobu jeho chlazení, ale i v opatřeních v oblasti hardwaru a softwaru, tj. samotné IT techniky. V oblasti hardwaru se nabízí využití nových typů procesorů, pevných disků a napájecích jednotek, jejichž energetické nároky mohou být i násobně nižší proti stávajícím. U softwarových řešení lze pak

zase zmínit využití tzv. „virtualizace“, díky níž lze koncentrovat do jednoho fyzického serveru činnost několika dalších, čímž lze významně ušetřit spotřebu elektriny v nečinnosti.

Podle Uptime institut (www.uptimeinstitute.org) dosahuje u typického centra tzv. ukazatel power usage efficiency (PUE) hodnoty cca 2,5 a při využití prostředků nejlepších dostupných technik 1,6. Ta nejefektivnější centra, která využívají možnosti alternativních způsobů chlazení a nejlepší dostupnou techniku, snižují proti běžným centrům dodatečnou potřebu pro obslužné technologie na několik desítek wattů.

Úsporami v oblasti centrálního IT se zabývá evropský projekt PrimeEnergyIT z programu „Inteligentní energie — Evropa“. Úsporné technologie jsou již dostupné a jejich vývoj pokračuje, avšak je třeba podpořit trh na straně poptávky směrem k využívání těchto technologií. Nové poznatky a přístupy k řešení by měly být co nejvíce propagovány mezi odborníky, kteří se problematikou zabývají, dále zaměstnanci, jež správu a provoz centrální IT techniky mají v pracovní náplni, a samozřejmě investory, kteří nakonec o podobě data/housingových center rozhodují. To jsou také hlavní cíle projektu a jeho výstupů.

Více informací získáte na stránce: <http://www.efficient-datacenter.eu>

Petr Chmel, petr.chmel@svn.cz

ÚSPORY ENERGIE V BUDOVÁCH V REGIONU BÝVALÉHO SOVĚTSKÉHO SVAZU

Společnost SEVEN pořádala ve dnech 18. a 19. ledna 2011 v ukrajinském Kyjevě seminář k certifikaci energetické náročnosti budov a štitkování spotřebičů. Dvoudenní akce byla zaměřena na státní správu, místní samosprávu a odbornou veřejnost v regionu bývalého Sovětského svazu. Akce byla pořádána v rámci projektu Energy Saving Initiative in the Building Sector in Eastern Europe and Central Asia, vyžádaného evropskou agenturou EuropeAid. Zúčastnilo se jí přes 90 účastníků z většiny postsovětských republik. Cílem semináře bylo ukázat možnost tržního nástroje – tedy marketingové informace o energetické náročnosti budov a energetické třídě spotřebičů

– jako doplňku k nastavení povinných standardů a k případné finanční podpoře v zavádění ekonomických úspor energie. Větší část prezentací a diskuzí byla věnována praktickým aspektům postupu pro státní správu v zavádění tohoto mechanismu. SEVEN se v rámci projektu dále zaměří mimo jiné na transformaci forem vlastnictví bytových domů tak, aby byly vytvořeny předpoklady pro efektivní rozhodovací mechanismy a důvěru vůči finančním institucím. Spolu s často dotovanou cenou energie jde o největší bariéru pro realizaci energeticky úsporné modernizace bytového fondu v těchto zemích.

Kontakt: juraj.krivosik@svn.cz

-ph-

Seminář k certifikaci energetické náročnosti budov a štitkování spotřebičů.

ZELENÉ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Zelené veřejné zakázky (GPP – Green Public Procurement) představují způsob nakupování, při kterém jsou u výběru výrobků či služeb uplatněny požadavky na snížení dopadů na životní prostředí. Mezi hlavní přínosy realizace veřejných zakázek tímto způsobem patří úspory energie a navazující redukce emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů. Úspory energie, vody a materiálů se automaticky promítají do snížení provozních nákladů a často vedou také k ekonomické výhodnosti zeleného nakupování.

Dle Usnesení vlády č. 683/2002 má být ve státní správě informační a komunikační technologie nakupována prostřednictvím tzv. „e-tržště“. Cílem tohoto opatření je transparentní soutěžení zakázek za co nejnižší cenu. Dále „usnesení vlády č. 465/2010 k Pravidlům uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy“ schválilo mimo jiné metodiku pro nákup kancelářské výpočetní techniky, obsaženou v materiálu č.j. 1698/09, předepisuje její používání pro veřejné nakupování (www.zelenenakupovani.cz), a to i pro prostředí „e-tržště“. V rámci Usnesení vlády č. 465/2010 by dále mělo Ministerstvo životního prostředí (MŽP) k 31. prosinci 2011 připravit ke zvážení „metodiky“ pro nákup dalších produktů, konkrétně potravin a cateringových služeb, dopravy a dopravních služeb, oděvů, uniforem a jiného textilu, papíru a tiskařských služeb, čistících výrobků a služeb.

V současné době spolupracuje SEVEN s MŽP na přípravě manuálu – praktického návodu k uplatnění výše zmíněné metodiky výběru ekologických výrobků z oblasti kancelářské výpočetní techniky. Manuál se zabývá kritérii, která musí příslušný výrobek splňovat, jejich ověřením a stávající certifikací příslušných výrobků.

Další aktivitou SEVEN v této oblasti je podpora realizace zelených zakázek veřejnými i soukromými institucemi v rámci projektu Evropské komise „Buy-smart“. Zájemci o zdarma poskytované poradenství při realizaci projektů zeleného nakupování, další informace či zaslání zpravodaje k projektu se mohou obracet na níže uvedený kontakt.

Více informací na kontaktním emailu: Jana Szomolányiová, jana.szomolanyiova@svn.cz, a na stránce www.mzp.cz/cz/pravidla_zelenych_zakazek a <http://www.buy-smart.info/czech/>.

-pch-js-

EEBW '2010

Ve dnech 23.–25. 11. 2010 se uskutečnil 12. ročník mezinárodní konference EEBW: Energy Efficiency Business Week, kterou SEVEN organizuje již od roku 1992. Přibližně 130 účastníků posledního ročníku konference mělo příležitost poslechnout si názory a informace od čelních představitelů Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí, Senátu ČR, Energetického regulačního

úřadu, ČEZ, Magistrátu Hl. m. Prahy a dalších domácích a zahraničních představitelů a odborníků na úspory energie a obnovitelné zdroje energie. Mezi hlavní diskutovaná témata patřila vysoce aktuální problematika regulace a cenotvorby fotovoltaických elektráren, možnosti energetických služeb se zárukou a spotřeba energie v budovách.

Další informace: www.eebw.cz

-jk-

« VYUŽITÍ BIOPLYNU..., pokračování

zatím však v ČR nebylo realizováno z důvodu nedostatečné veřejné podpory. Výroba biometanu přitom umožňuje účelně využít více než 60 % výchozí energie v bioplynu, což ji staví na úroveň řešení, kde je efektivně využito teplo z kogenerace na (surový) bioplyn. Veřejná podpora by měla v budoucnu více motivovat investory k vysokému stupni využití energie z bioplynu.

Příkladná koncepce projektu v Třeboni byla důvodem, proč se společnost SEVEN rozhodla pomoci investorovi s realizací projektu jako jeden z významných subdodavatelů. Cílem SEVEN je přitom napomáhat v realizaci dalších podobných projektů, mj. v rámci evropského projektu CHP Goes Green. Na přelomu roku byla uvedena do provozu bioplynová stanice se dvěma dislokovanými kogeneračními jednotkami na bioplyn v ostrovních soustavách CZT v Přešticích, v přípravě či ve stádiu posouzení je pak několik dalších, na nichž SEVEN různým způsobem participuje.

Bohuslav Málek, bohuslav.malek@svn.cz
Tomáš Voříšek, tomas.vorisek@svn.cz

ZATEPLENÍ BYTOVÝCH DOMŮ V MAKEDONII

Cílem projektu financovaného americkou vládou prostřednictvím USAID je ukázat, že díky investicím do energeticky úsporných opatření v bytových domech lze dosáhnout podstatného snížení nákladů na energii.

Byly vybrány 3 domy obývané převážně rodinami s nízkými příjmy a pro ně byl proveden podrobný energetický audit s návrhem energeticky úsporných opatření, z nichž pro realizaci byla vybrána následující řešení:

- oprava a zateplení rovné nebo sedlové střechy a terasy,
- zateplení všech fasád bytů,
- oprava a utěsnění oken,
- výměna vstupních domovních dveří,
- oprava světél ve společných prostorech a
- dodávka 3 kompaktních zářivek pro každou rodinu.

Úkolem SEVEN bylo především zpracování energetických auditů a návrh metodiky monitorování a vyhodnocení úspor, společnost se rovněž účastnila výběru budov, výběru opatření k realizaci a vyhodnocování nabídek dodavatelů. Další partneři zajišťovali technickou podporu při provádění auditů, stavební dozor investora, sociologický průzkum a přípravu smluvních náležitostí se zástupci vlastníků domů.

Projekt byl zahájen v prosinci 2009 výběrem budov, v únoru 2010 byly provedeny energetické audity, následně připraveno zadání veřejné soutěže a vybrán dodavatel. Vlastní stavba byla zahájena v červenci a všechna opatření (s výjimkou izolace terasy) byla dokončena v září 2010. V současné době probíhá monitorování realizovaných opatření, výsledky budou vyhodnoceny na konci topné sezony (na jaře 2011).

Bohuslav Málek, bohuslav.malek@svn.cz

Výzkum veřejného osvětlení v ČR a Manuál veřejného osvětlení

SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s., jako nezávislá konzultační organizace v oblasti energetických úspor pořádala v roce 2010 za podpory společnosti ČEZ, a. s., a Philips Česká republika, s. r. o., mezi obcemi a městy ČR průzkum stavu veřejného osvětlení. Cílem průzkumu bylo zjistit stav veřejného osvětlení a trendů v posledních letech. Výzkum byl zaměřen na základní údaje o veřejném osvětlení. Byly hodnoceny informace týkající se organizace údržby, náklady na údržbu a elektrickou energii, technické informace (počet a typ svítidel a světelných zdrojů, regulace soustavy, revize) a další informace (např. míru užití architektonického osvětlení).

Výzkumu se zúčastnil vzorek cca 350 obcí a měst v ČR (od malých obcí až po metropole Hradec Králové a Ostravu). Z mnoha zajímavých výstupů výzkumu lze zmínit např. naprosto převažující užití vysokotlaké sodíkové výbojky (vyzařující typické žluté světlo) a již zcela marginální rtuťové výbojky, které jsou užity již jen ve velmi starých instalacích. Přes 85 % všech světelných bodů je tvořeno třemi výkonovými řadami výbojek 70, 100 a 150 W. Průměrná spotřeba jednoho světelného bodu v roce 2009 byla dle výzkumu cca 500 kWh, tato hodnota vykazuje velmi mírný pokles oproti předchozím dvěma letům. Naopak průměrné náklady na elektrickou energii rostou, v roce 2009 činily na jeden světelný bod cca 1 300 Kč. Platnou revizní zprávu a pasport měla dle výzkumu více než polovina obcí či měst. Nadpoloviční počet obcí si na údržbu veřejného osvětlení najímá externí dodavatele.

Součástí projektu bylo také vypracování manuálu

veřejného osvětlení, který nesložitou formou přibližuje základní aspekty veřejného osvětlování. Manuál je určen pro pracovníky samospráv, kteří mají ve své působnosti veřejné osvětlení, i pro starosty a další pracovníky obcí. Účelem publikace je seznámit i neoborníky v této oblasti s hlavními součástmi veřejného osvětlení, se základními pojmy a především informovat o možnostech údržby a úspor energie a nákladů a upozornit na technické, legislativní a organizační problémy, které se týkají veřejného osvětlení. Významné know-how manuálu poskytli partneři projektu a odbornou korekturu zajistila Katedra elektroenergetiky Fakulty elektrotechnické ČVUT v Praze. Publikaci lze volně stáhnout na internetové stránce projektu: www.vyzkumvo.cz, kde naleznete i další informace týkající se veřejného osvětlení.

Michal Staša, michal.stasa@svn.cz

Váš dotaz na úspory energie zdarma zodpovíme na adrese www.svn.cz/ekis

EKIS

Energetické konzultační a informační středisko

« NOVELA SMĚRNICE EPBD..., pokračování

a doporučení a vytvořily tak společný návrh, který bude tvořit základ pro novelu vyhlášky 148/2007 Sb., o energetické náročnosti budov, včetně potřebných úprav souvisejících dokumentů, zejména zákona 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Evropská směrnice kromě jiného obsahuje několik významných dat, která jsou pro členské státy závazná. Mezi nejdůležitější patří povinnost implementace směrnice, tedy povinnost přijmout a zveřejnit upravené příslušné právní a správní předpisy do 9. července 2012. Na tomto nelehkém úkolu se v současnosti pracuje na odborné technické úrovni právě v rámci zmíněných pracovních skupin. Časově náročný bude pak zejména schvalovací proces novely zákona 406/2000 Sb.

Dalšími klíčovými termíny jsou povinnost výstavby tzv. budov s téměř nulovou spotřebou energie od 31. 12. 2018 v případě budov užívaných a vlastněných orgány veřejné moci, respektive 31. 12. 2020 v případě ostatních budov.

Na přípravě konkrétní definice budovy s téměř nulovou spotřebou energie se pracuje v rámci příslušných pracovních skupin. Jisté je, že kromě velmi nízké energetické náročnosti budovy (tedy nejen nízké potřeby tepla na vytápění) bude nutné značnou mírou využívat obnovitelné zdroje energie a tím minimalizovat spotřebu primární energie. Jisté také je, že skokový přechod na téměř nulové novostavby v letech 2018 resp. 2020 by znamenal obrovský šok pro celý stavební trh, a proto se připravuje takové řešení, které bude v jednom nebo několika postupných menších krocích na téměř nulové budovy stavebníky připravovat.

Kromě tohoto termínu směrnice zavádí také tzv.

nákladově optimální úroveň. Minimální požadavky na energetickou náročnost budov a prvky budovy se mají tedy kontrolovat také z hlediska ekonomického. Podklady pro výpočet nákladově optimální úrovně, tzv. srovnávací metodický rámec, stanoví Evropská komise do 30. 6. 2011. Členské státy pak mají povinnost do 30. 6. 2012 předložit příslušné výsledky výpočtů. V České republice bude toto v kompetenci Ministerstva průmyslu a obchodu.

Kromě povinné implementace novely EPBD je nutné při přípravě nové verze vyhlášky o energetické náročnosti budov odstranit nedostatky, které byly zjištěny během již několikrát praxe se zpracováváním průkazů energetické náročnosti budov. Tím je především fixní stanovení hodnot referenčních energetických náročností, pomocí kterých se budova zařadí do příslušné třídy A až G podle typu budovy. Tento systém je značně nespravedlivý. Nově se bude referenční hodnota počítat pro každou konkrétní budovu samostatně pomocí definovaných standardizovaných referenčních vstupních hodnot. Zároveň budou zrušeny jednotlivé třídy a bude zavedena plynulá hodnotící barevná škála. S tím souvisí i významná změna vzhledu grafické části průkazu.

Dále bude předefinována povinnost zpracování průkazů. Nově bude nutné nechat průkaz zpracovat i při prodeji a pronájmu budov. V případě veřejných budov se pro zpracování a vyvěšení průkazu na viditelném místě stává limitní hodnotou 500 m² podlahové plochy. Od 9. 7. 2015 bude tato hodnota dále snížena na 250 m². Další změny, vyvolané novelou EPBD, se týkají i kontrol kotlů a klimatizací.

Petr Zahradník, petr.zahradnik@svn.cz

« MŮŽEME VĚŘIT ÚDAJŮM..., pokračování

k druhému kolu testu, v jehož rámci se testovaly další tři kusy výrobku s využitím přísnějších povolených odchylek. Povolené odchylky od deklarovaných hodnot pro první fázi (1 ks spotřebiče) jsou 15 % u energetické spotřeby, mrazicí kapacity a akumulací doby a 3 % (nebo jeden litr, v úvahu se bere vyšší z uvedených hodnot) u skladovacího objemu. V případě druhé fáze testování (3 ks spotřebiče) se tolerance pro první tři parametry snižuje na 10 %, hodnota pro skladovací objem se nemění.

Dvě třetiny vybraných modelů (54 z 80) patří výrobcům, kteří se rozhodli s projektem spolupracovat tím, že podepsali tzv. dobrovolný protokol. V tomto protokolu se výrobce zavazuje, že přijme výsledky testování v 1. fázi a zváží příslušná nápravná opatření před úplným dokončením testovacího procesu, pokud jeho výsledek naznačoval hodnoty s vyšší než povolenou odchylkou. Před výběrem výrobku k testování byla možnost podepsat tento protokol nabídnuta všem výrobcům.

Výsledky testování (dostupné na: www.atlete.eu) naznačují, že k zajištění vyšší úrovně shody výrobků s obecnými požadavky energetických štítků je potřeba přísnější dohled nad trhem. Celkem 84 % spotřebičů podrobených testování odpovídalo prohlášení o energetické třídě a dvěma souvisejícím klíčovými parametry: spotřebě energie a skladovacímu objemu. Pokud vezmeme v úvahu všech pět parametrů, úroveň shody se snižuje na 47 %.

Z testovaných spotřebičů je celkem 10 dostupných i v České republice. Z těchto spotřebičů 3 prošly ve všech testovaných parametrech, 5 neprošlo v jed-

nom a více parametru a u jednoho výrobku nemohl být test dokončen, protože nebyly nalezeny povinné tři další modely. Jeden výrobek se stále testuje a výsledky tak budou zveřejněny později.

Projekt ATLETE, který je první svého druhu, ukázal, že dozorová činnost nad trhem na celoevropské úrovni je nezbytná, proveditelná a dosažitelná. Podle koordinátora projektu ATLETE, Andrea Ricci, je však v současné době úroveň dohledu nad trhem pro energetické štítkování spotřebičů v řadě členských států EU příliš nízká. Pozitivní zkušenost s projektem by tak měla podpořit úsilí k výraznějšímu dohledu nad trhem ze strany úřadů. To je nezbytné zejména vzhledem k výsledkům projektu ATLETE, které naznačují, že bez dohledu nad trhem nebude úroveň shody výrobků na trhu dostačující.

Na projektu, který trval od června 2009 do května 2011, spolupracovalo pět partnerů, kteří se zajímají o otázku efektivního využívání energie a úsporu energie: ADEME, CECEDE, ENEA, ISIS a SEVEN. 75 % nákladů na projekt bylo získáno z Programu Inteligentní energie pro Evropu Evropské komise.

Juraj Krivošík, juraj.krivosik@svn.cz

ENERGETICKY ÚSPORNÉ OSVĚTLOVÁNÍ V DOMÁCNOSTECH

Osvětlení představuje nezanedbatelný podíl na celkové spotřebě elektrické energie domácností. Když nepočítáme energii na topení a ohřev teplé vody, je to až 15 %. Zároveň také osvětlení představuje relativně jednoduchý a rychlý způsob, jak snížit spotřebu energie, a tím také snížit rodinné výdaje.

Klasická žárovka přemění 92 % elektrické energie na teplo a jen 8 % na světlo. V současné době však již existuje dostatek vhodných, efektivních náhrad klasické žárovky. Klasickou žárovku lze tedy velmi snadno vyměnit za úspornější zdroje, které budou šetrnější jak k životnímu prostředí, tak k peněženice spotřebitelů.

Publikace „Energeticky úsporné osvětlení v domácnostech. Praktické informace, rady a tipy.“ reaguje na diskusi, kterou vyvolal tzv. zákaz obyčejných žárovek. V publikaci tak lze nalézt odpovědi na hlavní diskutované otázky a nejasnosti, které tzv. zákaz klasických žárovek doprovázely a doprovází.

Publikace přináší přehled:

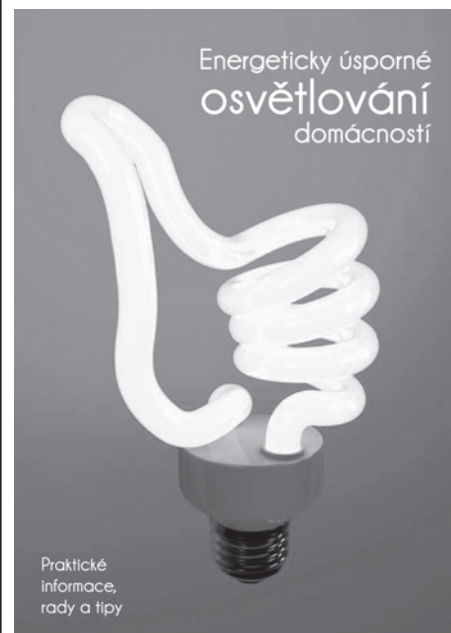
- o tom, co vlastně přesně tzv. zákaz klasických žárovek znamená,
- o energeticky úsporných, kvalitních a vhodných alternativách ke klasické žárovce,
- o tom, jak úsporné osvětlení vybírat, a to i s ohledem na jeho umístění v domácnosti,
- o tom, co dělat, když světelné zdroje doslouží,
- odpovědi na otázky, na které se nejčastěji spotřebitelé v této souvislosti ptají.

Publikace vznikla ve spolupráci s Pražskou energetikou, a. s., časopisem Světlo a společností Ekolamp, s. r. o., a za finanční podpory Ministerstva průmyslu a obchodu v rámci Státního programu na podporu úsporu energie Efekt 2010.

Publikace je zdarma k dispozici v SEVEN, Středisku pro efektivní využívání energie, o. p. s., Americká 17, Praha 2, nebo ke stažení na

<http://www.uspornospotrebice.cz/novinky/publikace-osvetleni/>.

-mv-

Podpora EPC v České republice

Metoda energetických služeb se zárukou (Energy Performance Contracting, EPC) byla v České republice představena již na počátku 90. let. Její rozvoj byl však doposud iniciován zejména „odspodu“ – díky aktivitám firem energetických služeb či specializovaných firem působících na straně zákazníků. V poslední době získává metoda EPC stále větší podporu i ze strany ministerstev, na úrovni EU i ze strany médií.

V České republice nyní probíhají celkem čtyři mezinárodní projekty podpořené Evropskou komisí, které se zabývají podporou rozvoje metody EPC a trhu energetických služeb. Projekt EESI (European Energy Service Initiative) podporuje přímo vznik nových projektů řešených metodou EPC. Oproti tomu mezinárodní projekt ChangeBest je orientovaný na podporu rozvoje trhu energetických služeb v jednotlivých státech EU. Třetím projektem je projekt Permanent, který se zaměřuje na měření a verifikaci úspor energie. První dva projekty v České republice realizuje SEVEN, třetí projekt má na starosti společnost ENVIROS.

Téma energetických služeb zastřešuje projekt Concerted Action. Partnerem tohoto projektu za Českou republiku je Státní energetická inspekce a projekt má za cíl napomoci správné implementaci Evropské směrnice o energetických službách. (Pro ilustraci – do konce června 2011 musí každý členský stát předložit druhý národní akční plán energetické efektivity, který upřesňuje opatření, jež povedou ke stanovenému cíli úspor energie ve výši 9% do roku 2016.)

Kromě výše uvedených aktivit se na evropské úrovni koná letos již pošesté udílení Evropských cen pro energetické služby. Ocenění bude uděleno ve třech kategoriích – nejlepší podporovatel energetických služeb, nejlepší poskytovatel energetických služeb a nejlepší projekt energetických služeb. V minulosti toto ocenění získaly i české projekty a společnosti. V roce 2005 to byla společnost SEVEN jako nejlepší evropský podporovatel energetických služeb, v roce 2008 projekt ho-

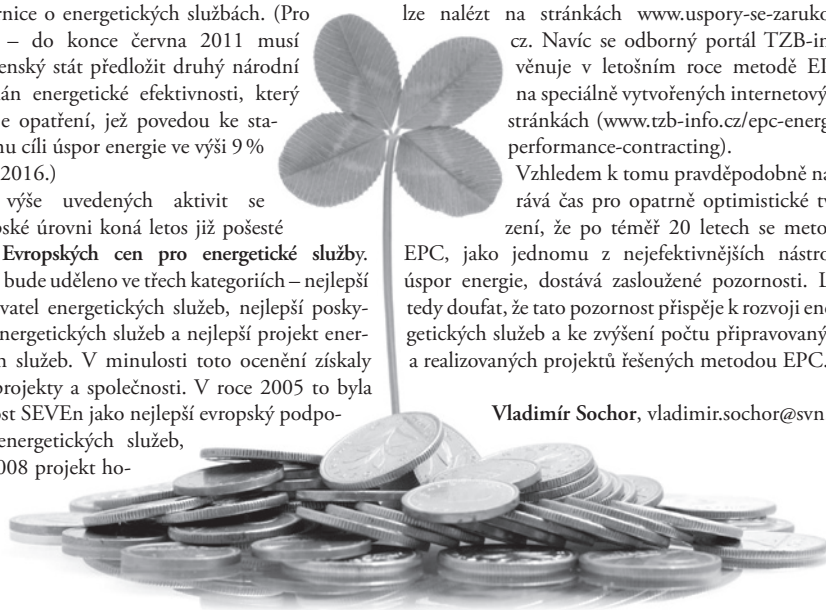
telu Marriott v Praze v oblasti osvětlení a v roce 2010 společnosti Siemens za projekt Elektromotory Mohelnice a společnost ENESA jako nejlepší evropský poskytovatel energetických služeb.

Na národní úrovni podpořilo v roce 2010 Ministerstvo životního prostředí v rámci programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty dvouletý projekt na podporu a medializaci metody EPC jako efektivního nástroje úspor energie pro veřejný sektor. Možnost podpory využití EPC zvažuje v rámci programu EFEKT také Ministerstvo průmyslu a obchodu.

V průběhu jara 2011 se dále uskuteční série seminářů na téma „Snižování energetické náročnosti budov metodou EPC“. Semináře probíhají od března do června ve vybraných městech celé republiky. Bližší informace o místech a termínech konání seminářů lze nalézt na stránkách www.uspory-se-zarukou.cz. Navíc se odborný portál TZB-info věnuje v letošním roce metodě EPC na speciálně vytvořených internetových stránkách (www.tzb-info.cz/epc-energy-performance-contracting).

Vzhledem k tomu pravděpodobně nazrává čas pro opatrně optimistické tvrzení, že po téměř 20 letech se metodě EPC, jako jednomu z neefektivnějších nástrojů úspor energie, dostává zasloužené pozornosti. Lze tedy doufat, že tato pozornost přispěje k rozvoji energetických služeb a ke zvýšení počtu připravovaných a realizovaných projektů řešených metodou EPC.

Vladimír Sochor, vladimir.sochor@svn.cz

EPC – na TZB-info.cz

Odborný portál TZB-info věnuje během roku 2011 velkou pozornost metodě EPC. Na speciálně vytvořených internetových stránkách je již nyní řada informací a během roku k nim budou přibývat další. Stránky lze snadno najít na známé adrese www.tzb-info.cz, nebo přímo na stránkách www.tzb-info.cz/epc-energy-performance-contracting.

tzbinfo
www.tzb-info.cz

SOUTĚŽ

o nejlepšího připravovatele projektů řešených metodou EPC

Pro rok 2011 je vyhlášena soutěž o nejlepšího přípravovatele projektů řešených formou poskytování energetických služeb, konkrétně metodou EPC.

Soutěž zorganizovaly společnosti SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s., a ENVIROS, s. r. o., za podpory společnosti Siemens, s. r. o. Soutěž je vyhlášena pro iniciátory projektů řešených metodou EPC, kteří během roku 2011 začnou pro své objekty takový projekt připravovat, případně připravený projekt již vyhlásí formou veřejné zakázky (například formou Oznámení o zakázce v Informačním systému o veřejných zakázkách).

Podrobnosti o podmínkách soutěže a další informace naleznete na stránkách www.epc-ec.cz.

Vítězové jednotlivých kategorií obdrží hodnotné ceny. Kontaktní osobou pro příjem přihlášek a podávání informací je Vladimír Sochor (vladimir.sochor@svn.cz).

Uzávěrka soutěže je 14. října 2011.